

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

De Morte.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

DIVORTIIS.

ut, ut cuilibet iudici, suum pane modus relin-
quatur. Nam iudicia Ecclesiastica puniunt ver-
bo, & excommunicatione ab Ecclesia. At merè
politici Magistratus, puniunt gladio alijsq; legi-
timis modis. Ideò in adulteros & desertores ma-
triosos, graviter debem animadvertere, ut ex
iudicium Dei contra tales violatores Matrimo-
niorum, & disciplina, & honestas magis colan-
tur. Nam negligentia Magistratum, omnis
generis peccata crescunt. Nimis leues chirurgi,
ut vulgo dicitur, faciunt purida vulnera. Vi-
tiosa igitur sunt in pijs & iustis imperijs. Vir aq;
extrema, crudelitas nempe, & lentas nimia.

Promulgatio sententia, sit solennis & pu-
blica, in qua deserti pars rea damnetur, atq; in-
nocens absoluitur. Ita ei potestate, ut alij possit
iungi matrimonio legitime. Huic verò promul-
gationi, non modo in proferendo, sed etiam in
exsequendo, sua sit & iustitiae auctoritas. Nam si
potentiores sese opponant, Deo & iusticia repug-
nant, gravioresq; penas, sibi & suis accersunt.

Nunc in specie ad casus, seu causas divor-
tiorum, generalia illa applicanda sunt, ut
sunt illustriora.

DE MORTE.

¶ 4

Mors

DE CONIUG.

Mors coniugis, est vel certa vel incerta. Si certa est, & cognita hominibus eius loci, ubi altera persona vivit, nullo iudicio prorsus opus est. Nam lex Dei plana publiceque nota est, quod mortuo coniuge, persona superstes habeat libertatem, cum alia legitime matrimonium inveniendi Rom. 7. x. Corinth. 7. Alia tamen res foret, si viva persona esset coniugicida, idque manifestissimis argumentis convinci posset. Nam ubi Magistratus suo videretur gladio. Si vero coniugicida ob circumstantias aliquas tolleretur a Magistratu, non posset ei denegari copulatio cum alia persona, sicut & alij homicidæ idem esset permittendum, verum non sine publica poenitentia, ut scandalum Ecclesie datum tolleretur, & poeniens in Ecclesie societate recipere.

Sin vero mors coniugis incerta, ipsa necessitas cogit, veritatem rei investigare, ac testimonia mortis liquidissima idferri, nihilque precipitanter in rebus tamis cavere vel suscipere. Etsi igitur fama a remota sonat de obitu coniugis, in prelio aliquo vel profectioe longinqua, & sunt quidam in terra, qui id affirmant, tamen etiam aliter videndum est, an testes illi sint fidei argui, & certiora testimonia inquirenda sunt, iustumque tempus expectandum, quo veritas magis innotescat. Habenda enim est ratio iusticiae, honestatis, & bona conscientie.

Porro

DIVORTII.

Porrò pie & grauius à Paulo dictum est. Nubatur modo ut in Domino. Permittit quidem uxori, marito defuncto, coniugium cum alio uero, Sed uult, ut in Domino hoc fiat, hoc est, in timore & inuocatione Dei, ne impijs aut Idololatrijs sese iungat, Sed pium maritum exspectat, ne sese in periculum animæ coniiciat, sicut filie & filij huius seculi, magis pulchritudinem, robur corporis, voluptates, opes, dignitates spectant & ambiunt in matrimonijs, quam pietatem. Deinde sine dubio, & honestatis leges uult Paulus coniuges, extincto uita socio, sequi, ut aliquod saltem tempus luctus obseruetur, cuius uel genti uisatum, ne priusquam coniunx in sepulchro frigerit, ut uulgo dicitur, cum alio fiat consorciatio atq; commixtio. Non autem habet illud tempus luctus, certas metas aut leges, ideo nullius conscientia est grauanda, si propter casus graues, citius cogatur sibi de coniuge, honesto tamen modo, prospicere, quam sit quorundam consuetudo. Ad minimum tamen semestre, aut quadrantem anni, differri nouum matrimonium decet.

DE ADULTERIO.

Differunt supra, fornicationes, incestus, adulteria. Stupra sunt, quæ uirginibus, aut uidijs